

nitate ecclesiastica; ead. sac. congr. Immun. in Viterbien. 8 Januarii 1632, lib. II Decret. Paul., pag. 3.

(68. In causa furti qualificati Sanctissimus tribuit Gubernatori Spoleti facultatem procedendi contra Hospitalarium S. Antonii; ead. sac. congreg. Immunit in Interamn., 17 Maii dicti anni et lib., pag. 192.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(69. Frequenter Hospitalia exemptionem præstunt a jurisdictione parochi; quid autem requiratur, ut hospitalia exempta diei queant a jurisdictione parochi ita ut Rectores vice parochi fungantur; expendit Rota in Valentina jurisdictionis super manutentione 26 Junii 1754, coram illustrissimo Figueroa.

ADDITIONES EX EDITIONE BARBIELLINIANA.

(70. Verum quæcunque sint decreta, jura et rationes, quæ ab auctore dantur verb. *Administratio*, num. 3, 4 et 5, longe diversus sensus tribuendus est iis quæ habet concil. Trident. sess. 22, cap. 8 et 9, de Reformat. longeque adeo abfuit ut ordinariis concederetur licentia visitandi Hospitalia, et ab eorum administratoribus rationes et computa exigere, quanquam ex lege foundationis forent exempta, ut aliter in ipsa sess. 22, cap. 8 et 9, de Reform., habet concilium Tridentinum, atque aliter juxta ipsius mentem tradit Fagnan. subdens ulterius id ab eodem fieri non posse, quanquam facere vellet tanquam apostolicæ sedis delegatus; vid. cit. Fagnan. in comment. cap. 4, num. 44, de Religiosis domibus, num. 2; Van-Espen. Jur. ecclesiast. univers. part. II, tit. 37, cap. 2, num. 37; Pasqualig. variar. Quæst. part. I, quæst. 89, nu. 1.

(71. Et quanquam in præcitata sessione 22, concilii Tridentini loc. cit. expresse dicatur,

HOSPITATIO MILITUM.

Vide verbo MILITES a n. 17 ad 26.

HOSPITIA REGULARIUM.

SUMMARIUM.

1. Hospitia non possunt a Regularibus recipi et retineri nisi de licentia speciali sedis apostolicæ, seu sac. congr. et servatis ad unguem omnibus conditionibus requisitis. — 2. Hodie enim prohibitum est Regularibus recipere non solum novos conventus, et ecclesias, sed etiam domos, et quascunque habitationes, sine licentia sedis apostolicæ, et ordinarii. Et quæcunque hospitia aliter recepta, declarata sunt suspensa, et extincta, et fratres, in eis degentes incidunt in pœnas degentium extra claustra. — 3. Episcopi possunt procedere contra regulares in similibus hospitibus degentes. — 4. Pro erectione Hospitalium Regularium observandum est etiam breve Innocentii XI, quod adducitur. — 5. Regulares non possunt sine licentia sedis apost. reducere hospitium in conventum, et oratorium in ecclesiam. — 6. Hospitium simplex non est, ubi adest ecclesia. — 7. Nec etiam locus, ubi januis apertis celebrantur missæ, administrantur sacramenta, sepeliuntur mortuorum cadavera, et pulsantur campanæ, reputari potest simplex Hospitium, sed verus conventus, adeoque

(1. Hospitia non possunt a Regularibus recipi, et retineri nisi de licentia speciali

episcopos tanquam sedis apostolicæ delegatos habere jus visitandi omnia Hospitalia, et sua loca etiam exempta, additur tamen in casibus a jure concessis, et juxta sacrorum canonum statuta, per quæ verba restringitur decretum illud conc. Trident. ad terminos juris communis. Dum itaque Hospitalia non ecclesiastica jure communi non subsunt jurisdictioni episcopi, ita nec post concilium Tridentinum ordinarius habere potest jus visitandi Hospitalia, quæ ex lege foundationis fuerint exempta. Idem dicas, et de iis Hospitalibus, quæ a laicis reguntur quæque sunt sub immediata regum protectione, quæ nedum visitari nequeunt, sed ne rationum quidem, vel administrationis redditu ab episcopis exigi potest. Rem hanc mirifice explicant Fagnan., in cap. de Xenodochiis, de religiosis domibus n. 11; Pirhing. Jus. canon. lib. III, tit. 3, § 4, num. 25; Schmalzgrueber Jus. canon. lib. III, tit. 36, num. 16, 17 et 19, par. 4 Lauren. in decret. lib. III, tit. 36, sub. num. 24; Diana tom. IX, tract. 2, resolut. 288, num. 5 et 6; Pignatell. consultat. 15, num. 4, tom. VII, atque colligitur ex Clement. *Quia contingit*, § 1, de religiosis domibus; et ita sensit sacra congregatio uti refert Barbosa, de Jur. Eccl. lib. II, c. 11, n. 48.

(72. At cum de immediata loquimur regum protectione, non illa generalis protectio, ac tutela intelligenda est, quam principes promittunt, et debent piis omnibus locis, sed de speciali, et expressa protectione, in quam quædam Hospitalia de singulari principis gratia, et fundatorum voluntate recipiuntur: uti etiam immediata protectio principum intelligitur qui regalia sua habent ditione, non principum alteri subjectorum, utisapienter monet Van-Espen. tit. 37, cap. 2, par. II, nu. 32.

pro ejus erectione, et retentione servandæ sunt constitutiones pro erigendis novis conventibus. — 8. Simplex Hospitium non potest habere ecclesiam, sed solum oratorium, privatam, nec campanam, nec ibi administrari possunt sacramenta, nec potest habere continuam permansionem religiosorum, nisi infirmorum, et servientium, nec sepulturam, nisi specialiter concedatur. — 9. Hospitium privatum, justa interveniente causa, facile a sacra congregatione concedi solet Regularibus. — 10. Item et hospitii translatio. — 11. Patres reformati non possunt habere privatum hospitium in illis civitatibus, et oppidis, in quibus moram facere possunt in conventibus Patrum Observantium. — 12. Patres reformati provinciæ Tusciæ non possunt transferre suum antiquum Hospitium ad conventum S. Joannis Baptistæ, alias congregationis Jesuatorum suppressæ, intra mœnia civitatis Florentiæ existentem, sed tenentur remanere in dicto suo antiquo hospitiis, servata ejusdem hospitii forma. — 13. Quid vere Hospitium sit. — 14. 16. De solemnitatibus in Hospitii erectione requisitis.

sedis apostolicæ, seu sac. congreg. et servatis ad unguem omnibus conditionibus

præscriptis a sacra congreg. Episcop. et Regul. 15 Septembr. 1690, in decreto relat. sub verb. *Conventus*, art. 1, num. 9, et sæpe sæpius confirmato. Vide ibi. Hodie enim stantibus constitutionibus Gregorii XV, Urbani VIII et Innoc. X, allatis sub d. verb. *Conventus*, art. 1, a n. 3 ad 5. (2. Prohibitum est Regularibus recipere non solum novos conventus, et ecclesias, sed etiam domos, et quascunque alias habitationes sine licentia sedis apostolicæ, et ordinarii: unde sac. congregatio post dictas constitutiones pluries decrevit Hospitia aliter recepta intelligenda esse in futurum suppressa, et extincta, et fratres in eis degentes incidere in pœnas degentium extra claustra, non obstante qualibet exemptione; sic die 14 Sept. 1629, et 7 Aug. 1644, 12 Apr. 1647, 10 Decemb. 1649, 16 Jun. 1650, 15 Jun. 1651, et pluries alibi.

(3. Hinc si episcopi in suis diocesisibus contra præscriptam formam Regularium Hospitia repererint, possunt uti jure suo, et quamprimum sacram. congr. instructam reddere pro opportuno remedio, ut post allata decreta tradit Monacell. tom. I, tit. 6, formul. 19, num. 16.

(4. Pro erectione Hospitalium Regularium observandum est etiam breve Innoc. XI, editum sub die 20 Aprilis 1688, et relatum sub verb. *Conventus*, art. 1, num. 24. Vide ibi.

(5. Regulares non possunt sine sedis apostol. seu sac. congregat. licentia reducere Hospitium in conventum, et oratorium in ecclesiam, ut pluries decrevit sac. congr. Episcop. et Regul. et signanter 14 Junii 1641, 27 April. 1646 et 13 Febr. 1647. (6. Hospitium enim non est, ubi adest ecclesia, alias fraudarentur constitutiones erigendo monasteria sub nomine Hospitalium, ad evitandam illarum pœnam; l. *In fundo* 38, ff. de rei vindicat.; l. *In fraudem* 45, ff. de jure Fisci; l. *Si quid dolo* 1, ff. *Si quid in Fraudem*; leg. *Non est dubium* 5, cod. de legatis ut dicit Rota in Toletana Manutentionis cor. Bevilacqua dec. 225, n. 8, part. XIII, recent.

(7. Nec locus, ubi januis apertis celebrantur missæ, administrantur sacramenta, sepeliuntur mortuorum cadavera, et pulsantur campanæ reputari potest simplex Hospitium, sed signa prædicta, eum demonstrant verum conventum cum sua vera ecclesia, adeoque pro ipsius erectione, aperitione, et retentione servandæ sunt constitutiones de non erigendis novis conventibus; Rota loc. cit., dec. 225, numer. 6, et ibid. dec. 231, num. 12; Lezana part. IV, verb. *Monasteria*, num. 6; Donat. Prax. rer. regul. part. II, tract. 1, quæst. 22, num. 7; Cesped. de Exempt. regul. cap. 1, dub. 6, num. 4, et alii passim. (8. Simplex enim Hospitium habere non posse ecclesiam, sed tantum oratorium privatum cujus ingressus in viam publicam immediate non respondeat, nec posse habere campanam nec ibi posse administrari sacramenta, nec habere continuam permansionem religiosorum, nisi infirmorum, et servientium, nec sepulturam, nisi specialiter concedatur, pluries decrevit sac. congr. Episcop. et Regular. et signanter 7

Januar. 1617, 3 April. 1618, 16 Novemb. 1646, 10 Decembr. 1649, 26 Apr. 1652, apud Nicol. in Flosculis verb. *Hospitium*, num. 1. Vide alia decreta sub verb. *Conventus*, art. 1, num. 9.

(9. Hospitium privatum justa interveniente causa facile solet a sacra cong. Episcop. et Regul. concedi Regularibus, ut pluries concessit, et signanter ead. sac. congreg. in Mantuana Hospitii Roverbell., 8. August. 1710. Ponente eminentiss. cardinali Gozzadino apud Ursayam, tom. I, part. II, discept. 8, num. 19, ibi: « Pro gratia Hospitii privati tantum, » et sic sæpe alibi.

(10. Hospitii translationi locus est, juxta accedente causa, ut posse transferri non semel concessit sac. congreg. Episcop. et Regul., et signanter in Novarien. translationis Hospitii Gallicani, 24 Jul. 1711, ponente eminent. Grimaldo apud Ursayam loco cit., discept. 7, num. 41, ibi: « Arbitrio episcopi pro usu Hospitii tantum. »

(11. Patres Reformati non possunt habere privatum Hospitium in illis civitatibus et oppidis, in quibus moram facere possunt in conventibus Patrum Observantium; sic sac. cong. Episcop. et Regul. in Laudensi, 5 septembr. 1710, ubi in causa vertente inter ipsos Patres Reformatos loci Codunei, et Patres Observantes loci Sancti Columbani, pro jure quæstuandi, tria dubia proposita fuerunt ponente emin. card. de Abdua, ad quorum secundum conceptum his verbis: « II. An liceat eisdem Patribus Reformatis habere Hospitium proprium in dicto loco Sancti Columbani; seu potius debeant hospitari in conventu Minorum Observantium S. Francis sito in dicto loco S. Columbani? » Sic fuit responsum, Ad II. *Negative* quoad primam partem; *affirmative* quoad secundam; sic apud Ursayam t. VIII, part. I, discept. 40, a num. 142.

(12. Patres Reformati provinciæ Tusciæ non possunt transferre suum antiquum Hospitium ad conventum S. Joannis Baptistæ, alias congregationis fratrum Jesuatorum suppressæ, intra mœnia civitatis Florentiæ existentem, sed tenentur remanere in dicto suo antiquo Hospitio, servata ejusdem Hospitii forma; sac. cong. Episc. et Regular. in Florentina 26 Martii 1677, apud Matthæuc. offic. curiæ quoad conventus sub num. 23.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(13. Hospitium vere et proprie dicitur illud, quod deservit, ut inquit Rota in Eystetent. Foundationis Hospitii, 27 Jun. 1729, § 15, coram bon. mem. Ratto inter impressas dec. 238, num. 23, tantummodo pro recipiendis religiosis itinerantibus, et in quo propterea nulla servatur forma regularis, non erigitur ecclesia seu oratorium formale cum janua in via publica, seu tantum oratorium internum ad effectum inibi missas, et oratorium privatum celebrandi, non administrantur sacramenta non fiunt publicæ conclusiones, nec divina, aliæ functiones peraguntur, non tumulantur cadavera, nec retinentur

campanæ, nec aliquid aliud vero conventui congruens.

(14. Gravis autem est quæstio, an in erectione Hospitii requirantur illæ ipsæ solemnitates requisitæ in erectione conventus, de quibus verba fecimus in additione ad verbum *Conventus*, artic. 1.

(15. Negant communiter Cespèd. de Exempt. Regul. c. 1, dub. 6, num. 1; Tamburin. de Jure abbat. t. V, disput. 5, qu. 1, n. 10; Nov. in Summ. Bullar. part. 1, comment. 92, n. 4; Donat. in Prax. rer. regul. tom. I, part. II, tract. 1, de Monaster. ædif. quæst. 22, n. 1 et seq.

(16. At recte Rota in dict. Eysteten. Fundationis Hospitii 1729, § 16, cor. bon. mem. Ratto inter impressas decis. 258, n. 24. « Con-

HYDROMANTIA.

Vide verbo SUPERSTITIO, n. 17.

HYPOTHECA, PIGNUS.

SUMMARIUM.

1. Hypotheca et Pignus large conveniunt. — 2. Strictè autem et propriè differunt, et assignatur differentia. — 3. Quoad effectum tamen hypotheca et pignus non differunt. — 4. Pignus dupliciter potest sumi, scilicet pro re ipsa oppignorata, et pro ipso contractu pignoratitio. — 5. Datur definitio Pignoris late sumpti et similiter Hypothecæ. — 6. Pignus seu Hypotheca alia est expressa et alia tacita, et quæ sit utraque? — 7. Pignus, seu Hypotheca expressa alia est generalis, et alia specialis, et quæ sit utraque? — 8. Hypothecæ tacitæ seu legalis varia habentur in jure exempla. — 9. Uxor ratione dotis habet tacitam hypothecam in cunctis bonis mariti, etiam in casu quo maritus ob delictum privari debeat bonis. — 10. Etiam maritus habet e contra tacitam hypothecam in bonis uxoris pro dote promissa sibi præstanda. — 11. Liberi prioris matrimonii habent tacitam Hypothecam in bonis parentis ad secundas nuptias transeuntis. — 12. Pupilli et minores habent tacitam Hypothecam in cunctis bonis tutorum, et curatorum. — 13. Tacitam Hypothecam habet pupillus in rebus ex ipsis pecuniis emptis. — 14. Ecclesiæ, collegia aliæque causæ piæ habent tacitam Hypothecam in bonis prælati, vel alterius administratoris rerum ad similes piæ causæ pertinentium. — 15. Tacitam Hypothecam habent legatarii et fideicommissarii in bonis a testatore relictis. — 16. Qui mutuas dat pecunias pro reficiendo ædificio, habet tacitam Hypothecam in ædificio suis pecuniis refecto. — 17. Venditor habet tacitam Hypothecam in re vendita, usque dum pretium ei plene sit solutum. — 18. Locator habet tacitam Hypothecam in omnibus a conductore in domum, vel prædium illatis, et in vectis, non tantum pro pensione, sed etiam pro deterioratione rei locatæ. — 19. Tacitam Hypothecam habet fiseus in bonis contrahentium cum eo, et in bonis suorum officiorum, et administratorum. — 20. Hypothecare, et oppignorare possunt omnes illi, qui rerum suarum administrationem habent. — 21. Tutor et curator possunt oppignorare, et hypothecare res minorum et pupillorum pro eorumdem utilitate. — 22. Oppignorare et hypothecare etiam potest procurator, vel negotiorum gestor si ad hoc speciale mandatum habet, vel si habet mandatum generale cum libera potestate. — 23. Prælati ecclesiarum generaliter, non item specialiter hypothecare possunt res Ecclesiæ. — 24. Regulares possunt hypothecare Hypotheca generali bona suorum monasteriorum. — 25. Rectores

clusio (ait) quod in fundatione simplicis Hospitii non requirantur solemnitates constitutionibus apostolicis præscriptæ, ad summum procedere potest quando concurrant prædicta requisita pro erectione simplicis hospitii, quibus terminis loquuntur auctoritates in objecto allegatæ; secus vero quando in hujusmodi locis religiosis adest ecclesia publica, pulsantur campanæ, atque administrantur sacramenta, quia tunc discrepantia eorumdem locorum a cæteris monasteriis consistit duntaxat in palliato nomine hospitii, et propterea si erigi possent absque debitis requisitis, apostolicæ constitutiones certam edicentes formam in constructione monasteriorum servandam remanerent elusoriæ.»

ecclesiarum possunt hypothecare Hypotheca generali bona Ecclesiæ etiam sine licentia episcopi. — 26. Res omnes, quæ emi, et vendi possunt, etiam oppignorari et hypothecari possunt. — 27. Et sic e contra res, quæ emi et vendi nequeunt, hypothecari, seu oppignorari etiam non possunt. — 28. Creditor pignus habens potest illud alteri oppignorare. — 29. Creditor inscio et invito debitore non potest uti pignore, et si utatur, furtum committit, et furti tenetur. — 30. Creditor potest fructus percipere ex pignore, sed dein in sortem computare debet. — 31. Imo creditor restituere debet etiam fructus, quos ex pignore percipere potuisset, et sua culpa non percepit. — 32. Antichryseum pactum quid sit. — 33. Est illicitum, et usurarium. — 34. Legis commissoriæ pactum quid sit. — 35. Est illicitum et usurarium. — 36. Licitum est sequens pactum, si intra præfixum tempus solutio facta non fuerit, tunc Pignus sit creditor venditum justo pretio. — 37. Sic etiam licitum est istud, ut si debitor in mora solvendi sit, possit creditor Pignus statim vendere, et reliquum de recepto pretio restituere ipsi debitori. — 38. In utroque dicto casu non est opus, ut creditor debitorem de solutione prius moneat. — 39. Si oppignoratio facta est sine ullo pacto de vendendo, vel non, tunc potest quidem creditor pignus vendere; sed prius præmissa una saltem monitione, et expectato ex post biennio, antequam vendat. — 40. Si oppignoratio facta sit cum pacto ne vendatur, vendi nihilominus potest post biennium, sed non nisi trina monitione de solvendo prius præmissa. — 41. Creditor pignus vendens non potest illud sibi ipsi emere, ne quidem per interpositam personam, nisi de licentia iudicis, etc. — 42. Creditori hypothecario competit jus prælationis præ creditoribus non specialiter privilegiatis. Si autem eadem res fuerit pluribus oppignorata, potior est in jure, qui prior est in tempore. — 43. Nec refert, an prior creditor habeat Hypothecam specialem vel generalem. — 44. In pignore eodem tempore pluribus constituto præcedit ille, qui pignus possidet, et si nullus possidet æquali jure utuntur. — 45. Creditor tenetur pignus sibi traditum exacta diligentia tueri, et conservare, aliter tenetur resarcire damna ejus culpa lata, vel levi pignori illata. — 46. Creditor debito sibi soluto tenetur pignus restituere. — 47. Imo una cum pignore tenetur creditor restituere etiam omnes fructus ex pignore perceptos. — 48. Potest tamen Creditor detrahere expensas, quas fecit in tuendo, custodiendo et meliorando pignore.

— 49. Hypotheca vel expressa vel tacita. — 50. 54. Ob præsumptam voluntatem partium datur Hypotheca tacita. — 55. 59. Datur ob præsumptam partium voluntatem locatori in iis quæ in prædium urba-

(1. Hypotheca et Pignus large loquendo, tam a doctoribus, quam a jure sæpe sæpius confunduntur, nulla nisi nominis distinctione inter utrumque admissa, leg. Res. 5, § 1, ff. de Pignoribus, et Hypothecis, ibi: «Inter Pignus autem et Hypothecam nominis tantum sonus differt.» Rota recent. part. IX, tom. I, decis. 179, num. 78. (2. Strictè autem, et propriè loquendo adest inter ipsa aliqua differentia, quæ potissimum consistit in hoc, quod Pignus proprie locum habet in rebus, quæ manu traduntur creditoribus, adeoque fere in mobilibus rebus tantum locum habet, quæ creditoribus tradi solent, unde a *pugno* appellatus est Pignus; leg. Plebs. 238, § Pignus, de verb. signific. ibi: «Pignus appellatum est a pugno, nam res, quæ pignori dantur, manu traduntur; unde etiam videre est, verum esse, quod quidam putant, Pignus proprie rei mobilis esse.» Hypotheca autem consistit fere tantum in rebus immobilibus, vel quæ non traduntur creditoribus, sed penes debitorem manent, obligatæ tamen creditoribus; adeoque Hypotheca nuda conventionione constituitur § *Item Serviana*, Institution. de action. ibi: «Inter Pignus, et Hypothecam differentia est, nam Pignoris appellatione eam proprie rem contineri dicimus, quæ simul etiam traditur creditori, maxime si mobilis sit. At eam, quæ sine traditione nuda conventionione tenetur, proprie Hypothecæ appellatione contineri dicimus;» Azor. part. III. Institut. moral., lib. VII, tract. de Pignoribus. cap. 2, q. 2; Pirhing lib. III Decret. tit. 21, num. 2, et alii passim. (3. Quoad effectum tamen Pignus, et Hypotheca non differunt, cum ex utroque eadem acquiratur creditori actio Hypothecaria, vi cujus ipse creditor rem oppignoratam, vel Hypothecatam, ubicunque existet, donec debitum solvatur, exigere potest; sicuti e contra debitor rem Pignori datam potest, soluto debito, iterum repetere; arg. § *Item Serviana*, Institut. de action. ibi: «Inter Pignus, et Hypothecam quantum ad actionem Hypothecariam nihil interest.»

(4. Pignus dupliciter potest sumi. Primo pro re ipsa oppignorata, seu quæ in pignus datur, ut patet ex totis ferme titulis, ff. et cod. de *Distract. pig.* (5. Secundo pro ipso

(60) Vel dic brevius secundum Huber Prælect. jur. Rom. lib. XX, tit. 1, Pignus, quod sit res obligata creditori in ejus securitatem. (EDIT. BARBIELL.)

(61) Pignus aliud est publicum, aliud privatum. Quid sit publicum pignus, ejusque distinctiones, vide apud Huber, loc. sup. cit. num. 2 et seq. Privatum autem distinguitur ut vel unius, vel duorum voluntate constituatur. Exemplum Pignoris, quod unius voluntate constituatur habes in leg. *Non est mirum* 26, ff. de Pignor. act., ubi testator metuens, ne post sui obitum heredes scripti a creditoribus invadantur, suaque bonæ voci acerbæ præconis subjiciantur, suum unicuique creditorum pignus aut hypothecam ascribit in testamento.

num sint illata. — 60. 65. Datur locatori in fructibus qui in prædio rustico nascuntur. — 64. 75. Quoties datur sola legis dispositione. — 74. 77. Nonnullæ animadversiones.

contractu pignoratitio, seu conventionione qua res alteri securitatis gratia datur, vel obligatur; leg. 1, § fin. ff. de Pactis. Pignus late sumptum est contractus, quo debitor dat creditori rem aliquam, ut sit pro debito obligato, et ex ea satisfieri possit, si aliter satisfactum non fuerit (60). Est in re communis. Similiter Hypotheca late sumpta est contractus, quo a debitore res aliqua obligationi subjicitur pro cautione debiti erga creditorem. Est in re communis. Hinc aperte patet finis Pignoris et Hypothecæ, nempe major securitas creditorum, seu eorum qui alios sibi obligatos habent: tutius enim Pignori, seu Hypothecæ incumbere, quam agere in personam, textu expresso in § *Unde constat*. 14, Institut. de obligat. quæ ex delicto, ibi: «Etiam si idoneum debitorem habeat, expedit pignori potius incumbere, quam in personam agere. Et plus cautionis in re est quam in persona.» Reg. 25 ff. de *reg. Jur.* (61).

(6. Pignus, seu Hypotheca alia est expressa, et alia tacita; expressa est quæ fit expressa partium conventionione de re oppignoranda, seu hypothecanda, et hæc Hypotheca expressa solet vocari conventionalis. Tacita est, quæ absque expressa partium conventionione a lege introducta est, atque subsistit absque omni consensu debitoris, imo etiam eo invito, et hæc Hypotheca solet vocari legalis, utpote a lege constituta. (7. Pignus, seu Hypotheca expressa alia est generalis, et alia specialis. Hypotheca generalis, seu universalis est qua quis obligat alteri securitatem debiti cuncta sua bona, et jura, leg. fin. cod. *Quæ res Pignori*, et leg. *Bonorum*, 49, ff. de verb. signific. Hypotheca specialis est, qua una, vel plures res in specie, aut individuo alteri in securitatem debiti obligantur; leg. *Quamvis constet*, 2, et l. *Quamvis eod.* 17. cod. de Pignoribus et Hypothec.

(8. Hypothecæ tacitæ, seu legalis varia habentur in jure exempla, quorum præcipua hic juvat adducere. (9. Primo, uxor habet tacitam hypothecam pro securitate dotis allatæ in omnibus bonis mariti: cap. *Ex litteris* 5, de Pignoribus, ibi: «Cum bona viri mulieri sint. pro dote tacite obligata, et cum suo onere transierint ad quemlibet possidentem,» etc.; l. unic. cod. de rei Uxor.

Pignus, quod duorum voluntate constituatur rursus vel ex pacto fit, vel ex contractu. Ex pacto, quando per simplicem conventionem, universis, aut certis rebus creditori jus constituatur; per simplicem (inquam) conventionem; siquidem tam inter presentes, quam inter absentes, verbis aut scriptura valide constituatur; l. 4, et l. penult., ff. h. t. Ex contractu autem venit pignus, quando res creditori traditur in securitatem crediti, ita ut possessio transferatur, quem contractum esse realem pignoratitium intelleximus, tit. Institut., quib. mod. re contrah. oblig. Prima Pignoris species dicitur hypotheca, altera Pignus proprie dictum nuncupatur. Vide Huber loc. cit. (EDIT. BARBIELL.).